

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 40P/39/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123205051
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kamila Nagyvová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2023:2123205051.2

Uznesenie

Okresný súd Trnava v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: R. bytom ako matka, dieťa rodičov: Z. o návrhu starej matky maloletého dieťaťa: M.e, na vydanie neodkladného opatrenia pred začatím konania vo veci samej o úpravu styku starého rodiča s maloletým dieťaťom, takto

r o z h o d o l :

I. Súd n a r i a ě u j e neodkladné opatrenie nasledovného znenia:

DB. je oprávnená stretávať sa s maloletým dieťaťom R., na verejnosti v prítomnosti matky, v prvú nedeľu každého kalendárneho mesiaca od 15:00 hod do 18:00 hod.

Súd poučuje navrhovateľku, že si môže podať návrh na začatie konania vo veci úpravy styku s maloletým dieťaťom.

II. V prevyšujúcej časti súd návrh zamietá.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom na vydanie neodkladného opatrenia, doručeným súdu dňa 26.06.2023, sa navrhovateľka, stará matka maloletého dieťaťa z otcovej strany, domáha úpravy styku seba ako starej matky s maloletým dieťaťom. Návrh navrhovateľka odôvodnila tým, že matka maloletého R. jej ako starej mame bezdôvodne bráni v styku s vnukom. Je bezúhonný človek, s výchovou a starostlivosťou o deti má dlhoročné skúsenosti, nakoľko sa starala nielen o svoje deti. V jej domácnosti je kompletná výbava pre dieťa čo potvrdí aj kolízny opatrovník. Matka maloletého R. je momentálne v rozvodovom konaní a v konaní ohľadom ÚPP s jej synom. Matka maloletého od narodenia nezvláda starostlivosť o dieťa. Po príchode z pôrodnice nemala pre syna ani len deku na zakrytie, túto musel ísť jej syn zobrať k nej domov. Nemala pre vnuka mlieko, nakoľko nekojí. Tvrdila, že pre vnuka je všetko pripravené nakoľko si všetko chcela organizovať sama. Už v pôrodnici mala problémy a konflikty so zdravotným personálom. Všetko ohľadom zdravotnej starostlivosti riešil s pediatrom výhradne jej syn ako aj výber pediatra. Matka maloletého nemala vôbec záujem o výber pediatra. Na kočikovanie nepriniesla pre vnuka mlieko, ktoré jej jej syn odovzdal a pripomenul, aby toto zobrala, vnuka na kočikovanie nikdy nekrémovala a odovzdávala ho s popraskanou a vyrážkovou tváričkou, vždy mu syn tváričku nakrémoval a vyrážky po chvíli zmizli, nežehlí dieťaťu oblečenie ani posteľnú bielizeň a plienky, na ktorých leží, z čoho má často vyrážky. Dňa 13.02.2023 matka na jej syna dokonca zavolať policia, keď išiel s vnukom k nej na návštevu, príslušník policajného zboru jej odporučil, aby si vyhľadala psychológa alebo navštívila poradňu. Taktiež jej príslušník policajného zboru povedal, že tento výjazd bol neoprávnený a môže byť rada, že je ho nedajú zaplatiť. So synom zaobchádza hrubo, zvyšuje na neho hlas čoho bola sama svedkom, keď bol ako 3 a pol mesačný očkovaný a plakal ho okrikla so slovami "haló, toto čo má znamenať", syna nedokázala utíšiť, dokonca si ho oprela o seba tak, že mu tlačila na miesta kde bol očkovaný, a začala ho natriasať. Po tomto som si vnuka zobrala ja, otočila som si ho chrbtom k sebe a utíšila som ho tak

isto ako aj môj syn. Matka maloletého pokladá na posteľ, ktorej matrac sa už rozpadáva a trúsi sa z nej molitan, namiesto toho aby dala syna do jeho postieľky na tejto posteli matka dokonca konzumuje jedlo. Jedáva zásadne v posteli ako aj jej matka a nevlastný brat. Ako bude syna viesť k tomu aby mal základy stolovania? Matka nemá základné hygienické návyky. Matka uprednostňuje svoje potreby pred potrebami dieťaťa. Vnukovi ako mesačnému dala viackrát papať kečup a dokonca ho krmila vidličkou, ako 6 týždňovému mu púšťala video na telefóne, aj napriek tomu že sa rozplakal, od narodenia synom trasie čo môže dieťaťu spôsobiť vážne zdravotné problémy. Môjmu vnukovi počas spánku vytrhla z úst cumlík a zobudila ho, vytrhla dieťa so spánku keď ho bol môj syn kočikovať. Zanedbáva zdravotnú starostlivosť ako aj osobnú starostlivosť. Dieťa nakrmi, prebalí a tam jej úloha matky končí. S vnukom chodí na návštevu do domácnosti kde sa nadmerne požíva alkohol a v minulosti aj drogy, všetci sa vyjadrujú veľmi vulgárne a často tam dochádza k hádkam. O vnuka má strach. Matka DX. je za fyzické tresty. Často chodí ku svojej matke, ktorá holduje alkoholu. Nevlastný 14 ročný brat matky má zjavnú poruchu správania, doma rozbíja nábytok, elektroniku a zariadenie, na matku zvyšuje hlas a správa sa agresívne. Pri kočikovaní jej nedovolí vnuka si popestovať, neustále vyvolávala bezdôvodné hádky, dokonca ju fyzicky napadla a na jej osobu sa vyjadrovala veľmi vulgárne aj so svojou kamarátkou S.. O tomto je záznam na polícii, konkrétne jej výpoveď ohľadom trestného oznámenia podaného pani M.u. Týmto chce docieľiť, aby sa mohla svojim vnukom, ktorého naposledy videla 01.05.2023, tráviť čas bez prítomnosti matky maloletého a tretej osoby, v čase, keď bude jej syn, ktorý žije s ňou v spoločnej domácnosti, v práci a tým mu dať lásku, ktorú od matky nedostáva a taktiež mu dať pocit bezpečia, pohody a pokoja, rozvíjať jeho schopnosti a potenciál, nakoľko matka toto zanedbáva.

2. Súd sa pre účel rozhodnutia o podanom návrhu oboznámil s návrhom, prílohami, vyjadreniami oboch rodičov maloletého dieťaťa, správou z prešetrených pomerov Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Trnave zo dňa 04.07.2023, pripojenými spisovými materiálmi pod sp. zn. 20P/11/2023, 20P/15/2023, 20P/16/2023, sp. zn. 40P/29/2023, a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci.

3. Otec vo vyjadrení k podanému návrhu na vydanie neodkladného opatrenia jeho matky, starej matky maloletého dieťaťa, uviedol, že potvrdzuje pravdivosť tvrdení svojej matky. Väčšina informácií bola poskytnutá z jeho strany. Matka neumožňuje styk jemu s dieťaťom a nerešpektuje tak uznesenie tunajšieho súdu sp. zn. 40P/29/2023 - 17 zo dňa 20.06.2023 a bezdôvodne bráni starej matke v styku s vnukom. Vzťah navrhovateľky s maloletým je od 01.05.2023 vážne narušený. Toto náhle prerušenie vzťahu môže mať na maloletého negatívny dopad. Matka svojim konaním spôsobuje trápenie, stres a nervozitu jemu, starej matky. Matka je agresívny človek, všetkých bývalých partnerov aj jeho fyzicky napádala. Užíva alkohol, omamné a psychotropné látky, nenavštevuje psychiatra.

4. Matka vo vyjadrení k podanému návrhu na vydanie neodkladného opatrenia uviedla, že nie je jej celkom zrejmé, k čomu sa máme vlastne vyjadrovať. Obsahom okrem dehonestovania jej rodiny a priateľov nie je celkom jasný zámer sledovaný podaným návrhom a už vôbec nie jeho dôvodnosť. Nevidí dôvod na dočasnú úpravu styku starej matky a mal. dieťaťa. Starej matke nikto v styku nebránil a predovšetkým, táto sa styku žiadnym spôsobom nedomáhala. Navrhovateľka sa doposiaľ na vnuka ani len telefonicky, písomne a ani žiadnym iným spôsobom nedopýtovala. Z obsahu návrhu je zrejmé, že toto nemalo byť adresované súdu ako návrh na nariadenie neodkladného opatrenia o úpravu styku navrhovateľky s dieťaťom, ale oznámením o zanedbávaní starostlivosti zo strany matky o maloleté dieťa. Toto už bolo však predmetom šetrenia ako orgánu polície tak aj orgánom sociálnej starostlivosti o deti. Obdobný podnet bol podaný opakovane ako zo strany otca, tak zo strany navrhovateľky, pričom pri opakovaných šetreniach neboli zistené žiadne nedostatky zo strany matky v starostlivosti o maloleté dieťa. Je smutné, že sa navrhovateľka dokázala uchýliť k takej veci, že si dovolí hodnotiť sociálnu situáciu ľudí, ktorí s týmto a ani so žiadnym konaním súvisiacim s konaním o maloletom nemajú nič spoločné. Ona sama u matky dieťaťa nikdy nebola a verbálne napádať maloleté dieťa s diagnostikovanou poruchou správania, je už trochu cez čiaru. Nemá potrebu sa k týmto absurditám vyjadrovať. Na navrhovateľku bolo podané zo strany matky trestné oznámenie za neoprávnený zásad do telesnej integrity mal. dieťaťa. Maloleté dieťa navrhovateľku takmer nepozná, čo ona sama uviedla, že dieťa videla naposledy, keď nemalo ani 4 mesiace. Je úplne vylúčené, aby osobe, ktorú dieťa nepozná, bolo zverené dieťa bez prítomnosti matky alebo tretej osoby (!) a už vôbec nie náhodne v čase totožnom s časom, ktorý žiada otec, t. j. utorok, štvrtok a nedeľa v čase od 15.00 hod do 18.00 hod. a ešte drzo uvedené, že keď bude jej syn v práci. Z uvedeného návrhu vôbec nevyplýva, ako túto skutočnosť má v úmysle navrhovateľka preukazovať, že otec je v práci, keďže robí v trojzmennej prevádzke. Toho času prebiehajú viaceré konania ohľadom styku mal. dieťaťa aj s otcom, pričom dôležité pre toto

konanie je najmä trestné konanie, v ktorom dochádza k pokračovaniu trestnej činnosti nebezpečného prenasledovania zo strany otca - syna navrhovateľky. V neposlednom rade, styk nie je umožnený práve z dôvodu na strane otca, kde nie je preukázaná abstinencia na drogách a alkohole syna Navrhovateľky.

5. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava prešetril pomery v domácnosti matky a uviedol, že dieťa bolo počas šetrenia čisté, upravené, usmievavé, hravé. Matka sa cíti dobre, jej stav je stabilizovaný. Matka je na materskej dovolenke s celkovým príjmom 690 eur mesačne, je poberateľkou čiastočne invalidného dôchodku z dôvodu diagnózy skleróza multiplex. Celá domácnosť je funkčne zariadená, hygiena je na požadovanej úrovni. Ošetrojúca lekárka MV. uviedla, že dieťa má všetky preventívne prehliadky aj očkovania absolvované, matka sa o dieťa riadne stará. Žiadne znaky týrania ani zanedbávania výchovy spozorované neboli. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny následne upozornil súd, že otec opakovane poukazuje na možné zanedbanie starostlivosti matkou, opakovanými šetreniami v domácnosti matky v dňoch 14.03.2023, 03.05.2023, 12.05.2023, 28.06.2023 boli jeho tvrdenia vyvrátené. Matka starostlivosť o dieťa zvláda. Rodičovské povinnosti si riadne plní, jej správanie žiadnym spôsobom neohrozuje zdravý fyzický, psychický a sociálny vývin dieťaťa.

6. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov, (ďalej len „C.m.p.“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „C.s.p.“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) C.s.p., neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

10. Podľa § 326 C.s.p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

11. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá C.s.p., súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 329 ods. 2 C.s.p., pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia.

13. Podľa § 330 ods. 1 C.s.p., súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

14. Podľa článku 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

15. Podľa § 25 ods. 5 zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa použijú primerane.

16. Neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých má mať miesto len tam, kde bez okamžitého zásahu zo strany súdu vo forme bezodkladnej úpravy pomerov sú záujmy, starostlivosť, výchova, príp. aj zdravie alebo život maloletého vážne ohrozené. Účelom je rýchlo a pružne riešiť situáciu v prípade, že je potrebný okamžitý zásah súdu do pomerov účastníkov konania, v tomto prípade do pomerov maloletých detí, s cieľom ochrany práv detí v prípade určitého konkrétneho ohrozenia.

17. Po oboznámení sa s návrhom starej matky maloletého dieťaťa zo strany otca na vydanie neodkladného opatrenia, vyjadreniami oboch rodičov, správou z prešetrenia pomerov dospel súd k záveru, že je nesporné narušenie vzťahu medzi matkou a otcom, ktoré sú predmetom prejednávania v osobitných konaniach a vzťahu medzi starou matkou a matkou maloletého dieťaťa, keď matka nespороvala to, že stará matka nevidela maloleté dieťa, svojho vnuka, od 01.05.2023. Maloleté dieťa má však právo na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb nielen s obidvomi rodičmi, ale aj s inými blízkymi osobami, t. j. so starými rodičmi z oboch strán. Z návrhu a vyjadrení rodičov súd nemal osvedčenú žiadnu okolnosť, z ktorej by bolo možné prijať v konaní o vydanie neodkladného opatrenia pravdepodobný záver o nevhodnosti stretávania sa starej matky s maloletým dieťaťom. Pokiaľ stará matka je bezúhonná osoba, a nie je na jej strane žiadna prekážka, ktorá by umožňovala rodičom alebo súdu prijať záver, že jej stretávanie sa s vnukom nie je v záujme maloletého dieťaťa, v takom prípade platí, že rozvíjanie vzťahu a upevňovanie citového putá medzi starou matkou a maloletým dieťaťom je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Ak sa matka a stará matka nevedia dohodnúť, súd autoritatívne upraví styk blízkej osoby a maloletého dieťaťa.

18. Zhodnotením návrhu a vyjadrení účastníkov dospel súd k záveru, že stará matka osvedčila neodkladnosť a naliehavosť navrhovaného neodkladného opatrenia, ktoré vyžaduje okamžitý zásah súdu, keď tri mesiace nevidela svojho vnuka, pričom nie je možné v konaní o vydanie neodkladného opatrenia, kedy sa vo veci nevykonáva dokazovanie, ustáliť, či k styku maloletého dieťaťa so starou matkou nedochádza v skutočnosti z dôvodu neprejaveneho záujmu zo strany starej matky, ako tvrdí matka, alebo z dôvodu bránenia v styku matkou, ako tvrdí stará matka maloletého dieťaťa. S ohľadom na vyššie uvedené súd upravil styk maloletého dieťaťa so starou matkou a to v rozsahu jedenkrát mesačne, každú prvú nedeľu daného kalendárneho mesiaca, s ohľadom na vek maloletého dieťaťa na narušený vzťah maloletého dieťaťa so starou matkou len v prítomnosti matky a na verejnosti, pokiaľ sa matka a stará matka nedohodnú inak.

19. Navrhovateľka nepodala zároveň návrh na začatie konania vo veci samej. Súd nerozhodoval v zmysle § 336 C.s.p. o uložení povinnosti navrhovateľke podať návrh vo veci samej a to s poukazom na to, že daným neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi účastníkmi. Preto súd poučil navrhovateľku v súlade so zákonným ustanovením § 337 ods. 1 C.s.p. o možnosti podať návrh vo veci samej, na ktorom bude vec riadne prejednaná a vykonané dokazovanie za účelom rozhodnutia vo veci samej. V prevyšujúcej časti súd návrh navrhovateľky zamietol, nakoľko takto určená frekvencia stretávania sa starého rodiča s maloletým dieťaťom rešpektuje právo dieťaťa na budovanie a rozvíjanie vzťahov aj s inými blízkymi osobami.

20. O trovách konania rozhodol súd v zmysle generálnej klauzuly vyjadrenej v § 52 C.m.p., podľa ktorej žiadne z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Toto konanie je vecne oslobodené od platenia súdnych poplatkov a náhradu trov konania si žiaden účastník ani neuplatnil. Preto súd žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Trnava.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolaie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolaí súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.